

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของตัวชี้วัดต่างรูปแบบที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่างกัน ตลอดจนศึกษากิริยาร่วม (Interaction) ระหว่างตัวแปรทั้งสอง

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้วัดแบบคำชี้แนะ แบบตัวพิมพ์หนา และไม่ให้อ่านตัวชี้แนะ
2. เพื่อศึกษาว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ นักเรียนกลุ่มใดจะมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากัน เมื่อได้อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้วัดแบบคำชี้แนะ แบบตัวพิมพ์หนา และไม่ให้อ่านตัวชี้แนะ
3. เพื่อศึกษากิริยาร่วมระหว่างแบบของตัวชี้แนะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คือถ้าให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงและต่ำ อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้แนะแบบคำชี้แนะ แบบตัวพิมพ์หนา และไม่ให้อ่านตัวชี้แนะแล้ว แบบของตัวชี้แนะทั้ง 3 แบบ จะส่งผลต่อคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันออกไปตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หรือไม่

สมมติฐาน

1. ถ้าให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้แนะแบบคำชี้แนะ แบบตัวพิมพ์หนา และไม่ให้อ่านตัวชี้แนะแล้ว นักเรียนจะได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน

2. ถ้าให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่างกัน อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบคำชี้นำ แบบตัวพิมพ์หนา และไม่ให้อ่านแล้ว นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงจะได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ

3. ถ้าให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงและต่ำ อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบคำชี้นำ แบบตัวพิมพ์หนา และไม่ให้อ่านแล้ว แบบของตัวชี้นำทั้งสามแบบจะส่งผลกระทบต่อคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน แตกต่างกันออกไปตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หรือมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยกับแบบของตัวชี้นำ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 จากโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี จำนวน 7 โรงเรียน รวม 180 คน

แบบแผนการทดลอง

ออกแบบแผนการทดลองแบบแฟคทอเรียลสุ่มสมบูรณ์ โมเดลกำหนด 2×3
(ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย \times แบบของตัวชี้นำ)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เนื้อเรื่องมีคำชี้นำ และภาพประกอบ จำนวน 3 เรื่อง คือ เรื่องปลาไก่ และเรื่องแมงมุม

2. เนื้อเรื่องมีข้อความที่เป็นตัวพิมพ์หนา และภาพประกอบ จำนวน 3 เรื่อง เนื้อเรื่องเช่นเดียวกับข้อที่ 1
3. เนื้อเรื่องและภาพประกอบ ไม่มีตัวขึ้นนำ จำนวน 3 เรื่อง เนื้อเรื่องเช่นเดียวกับข้อที่ 1
4. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน 3 ฉบับ
5. แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
6. กระดาษคำตอบ
7. นาฬิกาจับเวลา

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมการทดลอง
 - 1.1 เตรียมห้องทดลอง
 - 1.2 เตรียมอุปกรณ์ในการทดลอง
 - 1.3 เตรียมผู้เข้ารับการทดลอง
2. ขั้นทดลอง
 - 2.1 ชี้แจงวิธีการทดลอง
 - 2.2 ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องฉบับที่ 1 โดยที่นักเรียนแต่ละคนจะได้รับเนื้อเรื่องตามกลุ่มทดลองที่จัดไว้ให้เวลานักเรียนอ่าน 7 นาที หลังจากนั้นก็ให้ทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ให้อเวลาในการทำแบบทดสอบ 10 นาที แล้วพัก 3 นาที ค่อยจากนั้นก็ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องฉบับที่ 2 และ 3 ค่อยไปโดยให้เวลาในการอ่าน และเวลาในการทำแบบทดสอบ ตลอดจนให้เวลานักเรียนพักเช่นเดียวกับฉบับที่ 1
3. การให้คะแนน

ให้ 1 คะแนน เมื่อทำข้อสอบถูกต้องแต่ละข้อ ให้ 0 คะแนน เมื่อทำข้อสอบผิดหรือไม่ได้ทำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ มัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และความแปรปรวน (SD^2) ของคะแนนวัดความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่องจากกลุ่มต่าง ๆ
2. การทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนใช้วิธีของ ฮาร์ตลีย์ (Hartley)
3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแฟคทอเรียลส์สมบูรณ์ โมเดลกำหนด 2×3 (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย \times แบบของตัวชี้นำ)
4. การทดสอบการเปรียบเทียบพหุคูณภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนใช้วิธี HSD ของทูเคย์ (Tukey's W-Procedure)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยเพื่อตอบคำถามสมมติฐานได้ดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบคำชี้นำได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านมากกว่านักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่ไม่มีตัวชี้นำ นักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบตัวพิมพ์หนาได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านมากกว่านักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่ไม่มีตัวชี้นำ และนักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบคำชี้นำได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกับนักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบตัวพิมพ์หนา
2. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูง ได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ
3. ไม่มีกิริยารวมระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยกับแบบของตัวชี้นำ

อภิปรายผล

จุดประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวชี้นำต่างรูปแบบที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่างกัน ตลอดจนศึกษาปฏิกริยารวมของตัวแปรทั้งสองคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบของตัวชี้นำ โดยผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานเพื่อทดสอบจำนวน 3 สมมติฐาน ซึ่งผู้วิจัยจะได้อภิปรายผลการทดสอบสมมติฐานทั้ง 3 ข้อ โดยลำดับดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่า ถ้าให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบคำชี้นำ แบบตัวพิมพ์หนา และไม่ให้ตัวชี้นำแล้ว นักเรียนจะได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตาราง 7 พบว่า มัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบคำชี้นำ นักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบตัวพิมพ์หนา และนักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่ไม่มีตัวชี้นำแตกต่างกัน เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติดังปรากฏในตาราง 8 พบว่า ความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สมมติฐานจึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล เมื่อได้ทดสอบการเปรียบเทียบทุกคู่ดังปรากฏในตาราง 10 แล้วพบว่า มัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบคำชี้นำ และของนักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบตัวพิมพ์หนาส่งกว่าของนักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่ไม่มีตัวชี้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบคำชี้นำ ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับนักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบตัวพิมพ์หนา ผลการทดลองครั้งนี้สอดคล้องกับผลการทดลองของ เทนสัน และบัทเวล (Tenyson & Boutwell 1975) ผ่องใส ศรีสำราญ (2521) ไทบูลย์ เพิ่มพูล (2524) และ สุเมธ อิมศักดิ์วาสนา (2527) ซึ่งได้ศึกษาถึงผลของตัวชี้นำที่มีต่อความจำและความเข้าใจในการอ่านและพบว่า เนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำประกอบอยู่ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านดีกว่าเนื้อเรื่องที่ไม่มีตัวชี้นำ

จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบคำชี้นำและนักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบตัวพิมพ์หนามีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่อ่าน

เนื้อเรื่องที่ไม่มีตัวชี้หน้า อาจเป็นเพราะเทคนิคการชี้หน้าเป็นการทำให้ผู้เรียนมุ่งความสนใจ เอาใจใส่ต่อเนื้อหาสาระสำคัญในเรื่องที่กำลังอ่าน ซึ่งตัวชี้หน้าแบบคำชี้หน้าในเนื้อหาที่มีภาพประกอบนี้ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับข้อความในเนื้อหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และสามารถเข้าใจข้อความในแต่ละตอน (สุเมธ อิมศักดิ์วาสนา, 2527 : 44) เช่นเดียวกับกับตัวชี้หน้าแบบตัวพิมพ์หนาหรือการเน้นตัวอักษรที่ข้อความสำคัญของเรื่องให้เด่นชัดขึ้น จะทำให้ข้อความเหล่านั้นมีความสำคัญ เป็นที่สนใจและง่ายต่อการรับรู้ของผู้อ่านซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt) ที่กล่าวถึงการรับรู้ (Perception) ของบุคคลไว้ว่า บุคคลจะแยกสนามการรับรู้ออกเป็นสองส่วนคือ ส่วนที่เป็นภาพ (Figure) ซึ่งเป็นส่วนที่เด่นเป็นจุดศูนย์กลางของสิ่งที่เราสนใจ และอีกส่วนหนึ่งคือพื้น (Ground) ซึ่งเป็นส่วนประกอบหรือส่วนที่เราไม่สนใจ นอกจากนี้การเน้นตัวอักษรจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสรุปความคิดของผู้เรียนและจับใจความสำคัญของเรื่องได้เร็วขึ้น และง่ายขึ้น ดังที่ สนั่น ปัทมะทิน (2513 : 72) กล่าวตรงกับข้อสรุปของ โนเลนและโกเอทซ์ (Nolen and Goetz 1959 : 109 อ้างอิงมาจาก ผ่องใส ศรีสำราญ, 2521 : 53) และกำธร สติกรกุล (2515 : 160-161) ที่ว่าการใช้ตัวอักษรหลายขนาด หลายแบบ ในเนื้อหาเดียวกัน เพื่อเน้นเรื่องราว ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพพจน์ของความคิดได้เด่นชัดขึ้น และผู้อ่านจะใคร่สังเกตการอ่านเพิ่มขึ้นด้วย

สมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่า ถ้าให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่างกันอ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้หน้าแบบคำชี้หน้า แบบตัวพิมพ์หนา และไม่ใช้ตัวชี้หน้าแล้ว นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงจะได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ปรากฏในตาราง 8 พบว่า มีขั้วมีเลขคณิตของคะแนนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูง สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สมมติฐานข้อที่ 2 จึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล ผลการทดลองครั้งนี้สอดคล้องกับผลการทดลองของมาเฮอร์ (Maher 1975 : 2616-A) นิโคลา และทริช (Nicola and Trish 1988 : 152-158) ผจงจิต อินทรสุวรรณ (2517) และ สุเทพ สว่างศรี (2528 : 25-27) ซึ่งพบว่า นักเรียนที่มีความสามารถทางการอ่านสูง มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีความสามารถของการอ่านต่ำ เช่นเดียวกันกับ วิลสัน (Wilson 1979 : 7257-A อ้างอิงมาจาก สุนทรีย์ วัฒนจินดาพร, 2526 :

53) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง ผลของประเภทและตำแหน่งของคำตามต่อความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนระดับประถมปลาย และพบว่า ความรู้พื้นฐานของนักเรียนที่แตกต่างกันมีความ เข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวว่า ถ้าให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูง และต่ำ อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวขึ้นำแบบคำขึ้นำ แบบตัวพิมพ์หนา และไม่ให้อ่านแล้ว แบบของ ตัวขึ้นำทั้ง 3 แบบจะส่งผลกระทบต่อคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน ออกไปตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หรือมีปฏิกริยารวม (Interaction) ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยกับแบบของตัวขึ้นำ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ตามที่ปรากฏในตาราง 8 พบว่า ปฏิกริยารวมระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และ แบบของตัวขึ้นำ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สมมติฐานข้อที่ 3 จึงไม่ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล การที่ผลการทดลองเป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบของ ตัวขึ้นำ ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน

ขอ เสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

1.1 จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า เนื้อหาที่มีตัวขึ้นำแบบคำขึ้นำ และเนื้อหาที่มี ตัวขึ้นำแบบตัวพิมพ์หนา ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าเนื้อหาที่ไม่มีตัวขึ้นำ แต่ เนื้อหาที่มีตัวขึ้นำแบบคำขึ้นำ และเนื้อหาที่มีตัวขึ้นำแบบตัวพิมพ์หนา ทำให้นักเรียนมีความ เข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน ดังนั้น การเสนอเนื้อหาที่มีภาพประกอบ และมีรายละเอียด ของภาพไม่ซับซ้อนเกินไป เพื่อให้นักเรียนอ่านสามารถใช้ตัวขึ้นำในลักษณะของคำขึ้นำใน เนื้อหาเพื่อเป็นการชี้แนะให้นักเรียนดูภาพประกอบไปด้วยขณะที่อ่าน หรือจะใช้เทคนิคการเน้น ตัวอักษรให้เด่นชัดขึ้นที่เนื้อหาสำคัญก็ได้เช่นเดียวกัน เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน มากยิ่งขึ้น

1.2 ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูง มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ ในการสอนครูจึงควรคำนึงถึงเรื่องนี้ด้วย โดยส่งเสริมให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ มีเวลาในการอ่านมากขึ้น หรือให้การเสริมแรง และเอาใจใส่จากครูมากขึ้น จัดทำเอกสารหรือสื่ออื่น ๆ ที่ช่วยเสริมทักษะการอ่านให้เป็นที่สนใจและง่ายสำหรับนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาอิทธิพลของตัวชี้นำต่างรูปแบบที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนชั้นอื่น ๆ ได้แก่ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ชั้นมัธยมศึกษา เป็นต้น

2.2 ควรเปรียบเทียบอิทธิพลของตัวชี้นำต่างรูปแบบที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันด้านอื่น ๆ ได้แก่ เพศ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ภาษาที่หนึ่ง ฯลฯ

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับการใช้ตัวชี้นำ โดยแปรค่าตัวชี้นำเป็นระดับอื่น ๆ อีก เช่น การให้โครงเรื่องก่อนการอ่าน การให้บทสรุปของเรื่องก่อนหรือหลังการอ่าน การตั้งคำถาม เป็นต้น

2.4 ควรศึกษาเรื่องตัวชี้นำกับตัวแปรตามอื่น ๆ ควบคู่ เช่น ความจำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เป็นต้น